Azərbaycan Respublikası
İqtisadi İslahatların Təhlili və
Kommunikasiya Mərkəzi

İXRAC İCMALI

Avqust 2023

www.ereforms.gov.az
info@ereforms.gov.az

ENERJİ SAHƏSİNDƏ YAXŞI PERSPEKTİVLƏR VAR.

Ötən ay Şuşada Hökumətlərarası Komissiyanın növbəti iclası keçirildi. Komissiya qarşılıqlı əlaqə məsələlərinin bütün spektrini ətraflı şəkildə təhlil etdi. Enerji sahəsində yaxşı perspektivlər var. Bizim enerji şirkətlərimiz sıx qarşılıqlı fəaliyyətdədir. Biz nəqliyyat-logistika sahəsində yük axınının artmasını, ən əsası isə bu istiqamətdə əməkdaşlıq potensialının genişlənməsini müşahidə edirik.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İLHAM ƏLİYEVİN Özbəkistan Respublikasının prezidenti ilə 22 avqust 2023-cü il tarixində keçirilən mətbuat konfransındakı bəyanatından

MÜNDƏRİCAT

Qeyri-neft sektoru üzrə ixraca dair məlumat ____ səh. 3

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytinqi ____ səh. 14

Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinə (Azərkosmos) aid xidmət ixracı haqqında məlumat ____ səh. 17

Qeyri-rezidentlər tərəfindən aparılan bank əməliyyatları haqqında məlumat ____ səh. 19

“Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzindən qeyri-neft ixracı haqqında məlumat ____ səh. 21

1

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ İXRACA DAİR MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində 20,8 milyard ABŞ dolları dəyərində mal ixrac olunmuşdur

Cari ilin yanvar-iyul aylarında qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 2 milyard ABŞ dolları təşkil etmişdir

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində Azərbaycanın ümumi ixracı **20,8 milyard ABŞ dolları**, qeyri-neft sektoru üzrə ixrac isə 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **17,8% artaraq 2 mlrd ABŞ dolları** təşkil edib. 2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac 520 milyon ABŞ dollarına bərabər olub.

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində elektrik enerjisi 5,5 dəfə, spirtli və spirtsiz içkilərin ixracı 4,4 dəfə, şəkər ixracı 46,6%, meyvə-tərəvəz ixracı isə 6,1% artıb.

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində aqrar və aqrar sənaye məhsulları üzrə birgə ixracın statistik dəyəri 10,6% artaraq 540,2 milyon ABŞ dolları təşkil edib. Qeyri-neft-qaz ixracının tərkib hissəsində əhəmiyyətli yer tutan aqrar-sənaye məhsullarının yaratdığı dəyər ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 41,3% artaraq 119,4 milyon ABŞ dolları təşkil edib.

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında elektrik enerjisi (314,5 milyon ABŞ dolları) birinci olub. Bu siyahıda pomidor (tomat) (124,2 milyon ABŞ dolları) ikinci, pambıq mahlıcı (79,4 milyon ABŞ dolları) isə üçüncü yerdə qərarlaşıb.

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində Rusiya Federasiyasına 641,9 milyon ABŞ dolları, Türkiyəyə 555,1 milyon ABŞ dolları, Gürcüstana 198,7 milyon ABŞ dolları, İsveçrə Konfederasiyasına 81,8 milyon ABŞ dolları, Qazaxıstana isə 66,5 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub.

2023-cü ilin iyul ayının qeyri-neft ixracı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,4% artaraq **233,2 milyon ABŞ dolları** təşkil edib. 2023-cü ilin iyul ayı ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac **60,1 milyon ABŞ dolları**, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə isə 1,5% artaraq **173,2 milyon ABŞ dollarına** bərabər olub.

2023-cü ilin iyul ayında qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında Rusiya Federasiyası (89,6 milyon ABŞ dolları) birinciliyə yüksəlib. Bu siyahıda Türkiyə (42,6 milyon ABŞ dolları) ikinci və Gürcüstan (18,4 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

2023-cü ilin iyul ayında ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında şaftalı (23 milyon ABŞ dolları) birinci, ilkin formalı propilen sopolimerləri (12,5 milyon ABŞ dolları) ikinci və qızıl (11,5 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

2023-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2023
İXRAC İCMALI
avqust

2023-CÜ İLİN İYUL AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI avqust

2023-CÜ İLİN İYUL AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

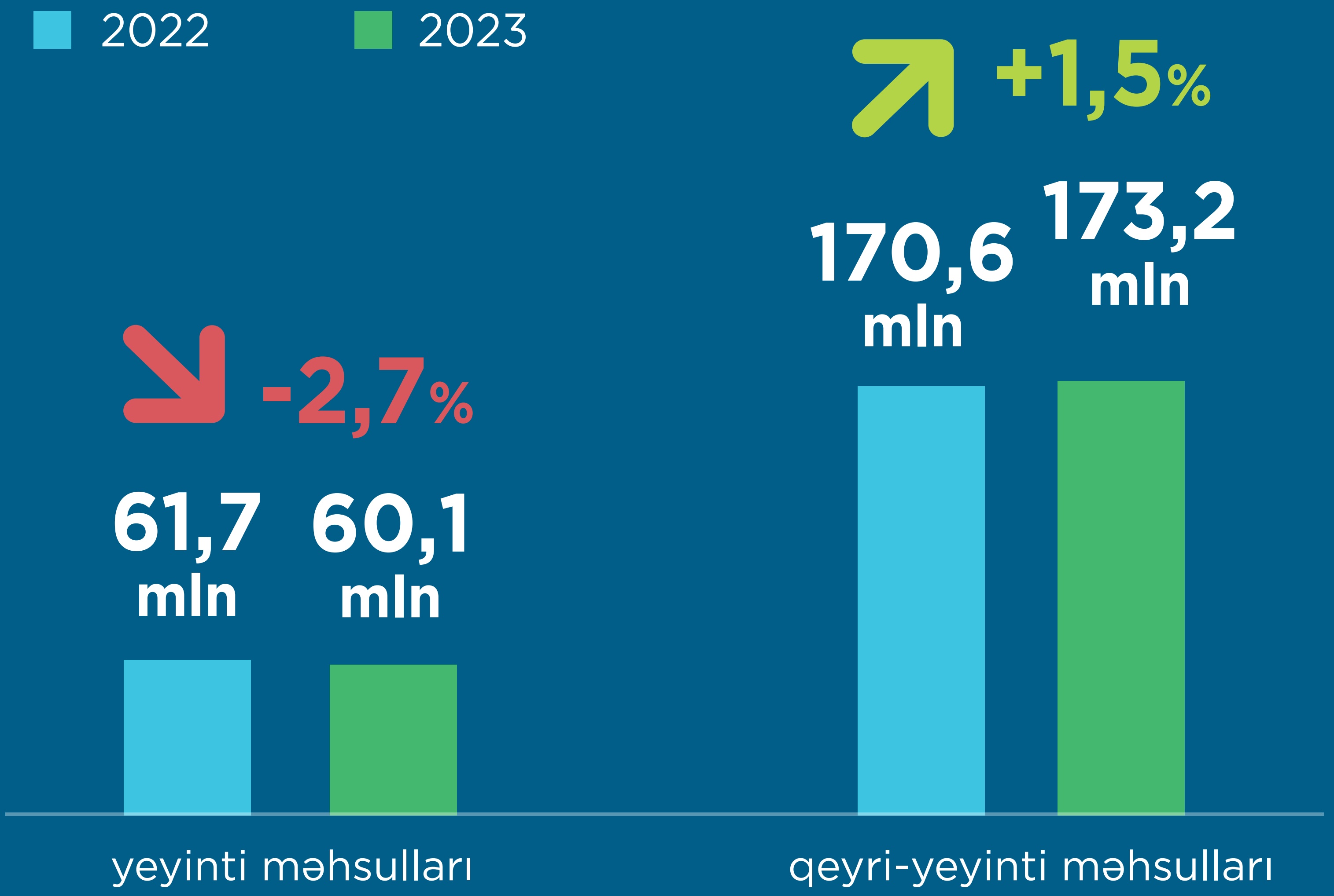

2023-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARI ƏRZİNDƏ AQRAR VƏ AQRAR-SƏNAYE MƏHSULLARININ İXRACI

(2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə, faizlə)

- Aqrar məhsullar
- Aqrar-sənaye məhsulları

540,2 mln $

2022/2023 **+10,6%**

Aqrar məhsullar: **420,8 mln $** — 2022/2023 **+4,2%**

Aqrar-sənaye məhsulları: **119,4 mln $** — 2022/2023 **+41,3%**

2023-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

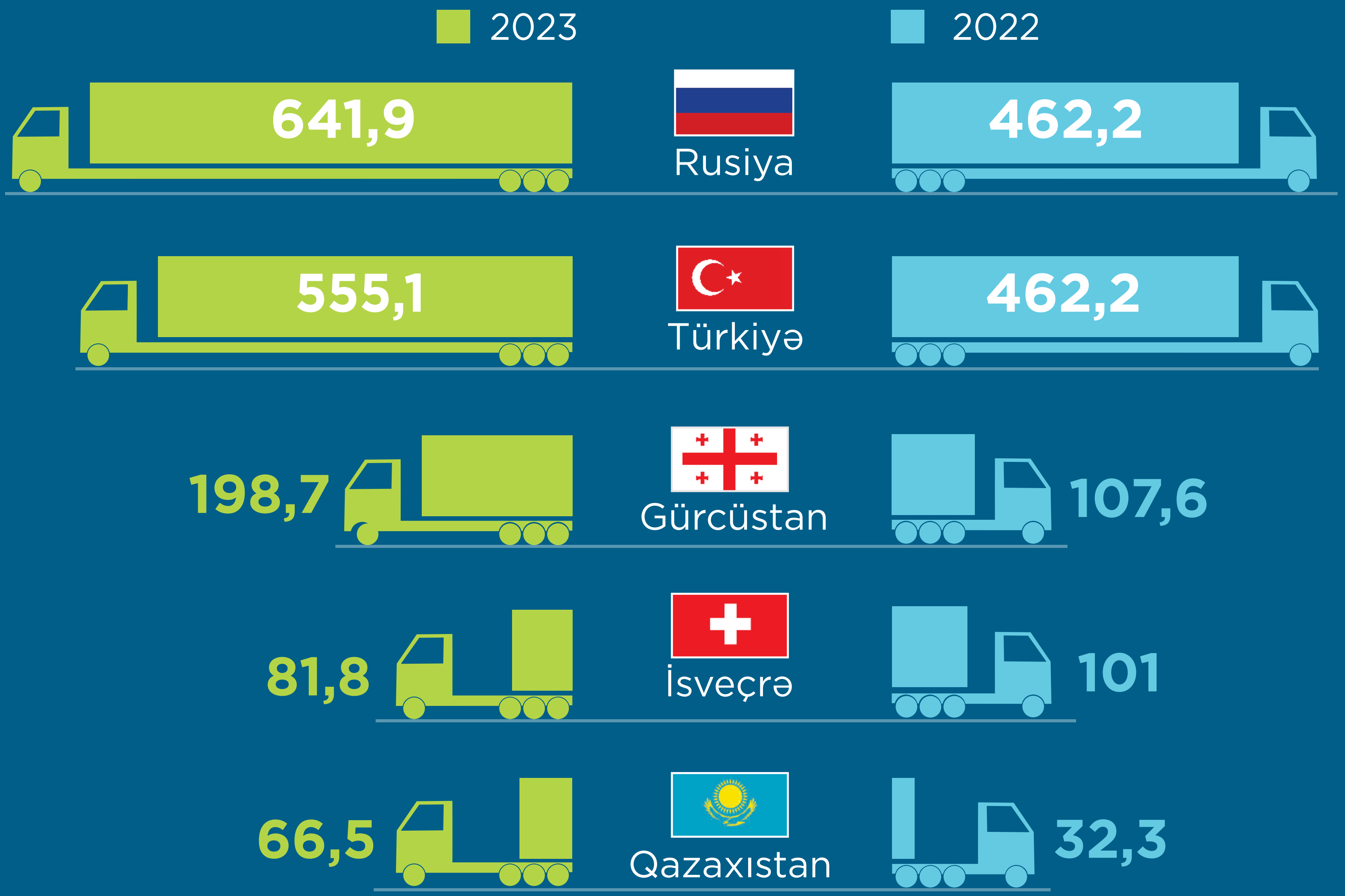

2023-CÜ İLİN İYUL AYINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

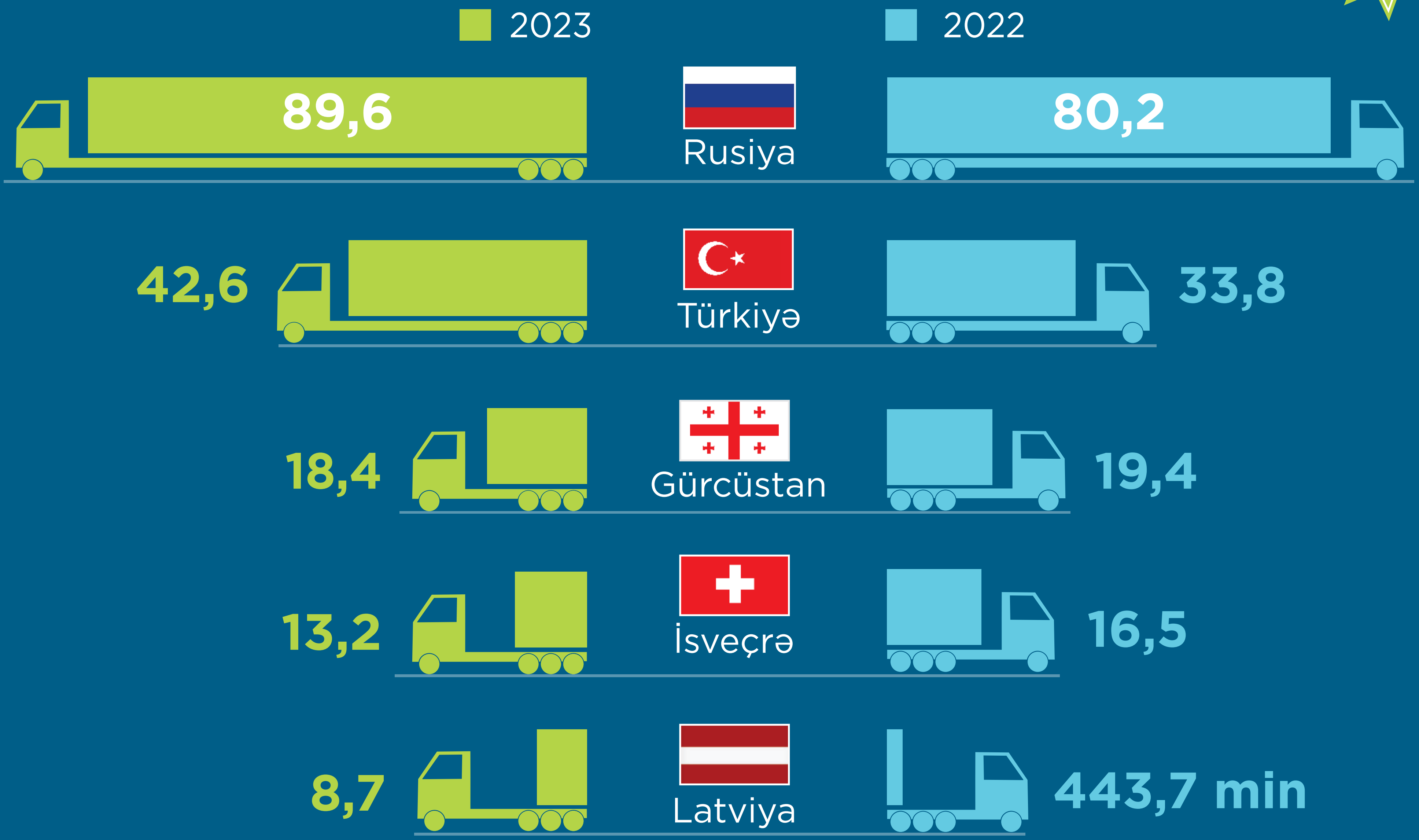

2023-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI avqust

	2023	2022
Elektrik enerjisi	314,5	35,3
Tomat (pomidor)	124,2	134,1
Pambıq mahlıcı	79,4	140,3
Qızıl	72,1	93,7
PP İlkin formalı polipropilen	71,5	56,9
Meşə fındığı	62,5	57,6
PE İlkin formalı propilen sopolimerləri	56,2	16,9
PE Xüsusi kütləsi 0,94 və ya daha çox olan ilkin formalı polietilen	54,3	32
Metanol (metil spirti)	52,9	81,3

2023-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI avqust

	2023	2022
Polimerləşmədə ilkin formalı maddələr	52,4	44,2
PE Xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen	46,1	51,5
Albalı və gilas	44,6	41,6
Emal olunmamış aşqarlanmamış alüminium	38,3	18,3
Minik avtomobilləri, mühərrikinin həcmi 2500 sm^3-dən çox olan sıxılmaqdan alışan DYM-li (dizel)	38	1,6
Karbamid	35,7	121,9
Digər yağlar və məhsullar	34	37,5
Kartof	31	35,1
Şaftalı	27,6	16,4

2023-CÜ İLİN İYUL AYINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI avqust

Məhsul	2023	2022
Şaftalı	23	14,8
PE İlkin formalı propilen sopolimerləri	12,5	5,1
Qızıl	11,5	14,4
PE Xüsusi kütləsi 0,94 və ya daha çox olan ilkin formalı polietilen	10,9	3,7
Pambıq mahlıcı	10,6	3,4
Minik avtomobilləri, mühərrikinin həcmi 2500 sm^3-dən çox olan sıxılmaqdan alışan DYM-li (dizel)	9,9	1,1
Polimerləşmədə ilkin formalı maddələr	8,5	1,9
Dartı gücü 25 kN-dan çox olan turboreaktiv mühərriklər	7,1	1000
PP İlkin formalı polipropilen	6,7	16

2

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytinqində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: Şirinov Elvin Valeh oğlu, "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Baku Steel Company" QSC, "Azərbaycan İnterneyşnl Mayninq Kompani Limited Şirkəti"nin Azərbaycan Respublikasındakı Nümayəndəliyi, "Best Logistik" MMC, "STP Global Cable" MMC, "P-Aqro" MMC, "Mega Fruit Az" MMC, "My Fruit" MMC, "Almeyvə" MMC.

Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus olan şirkətlərin siyahısına isə "Azərenerji" ATSC başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: ARDNŞ-nın Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi, "Socar Polymer" MMC, "Azəralüminium" MMC, "AzerGold" QSC, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, "Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC, "Azəripək" MMC, "ASK Tütün" MMC.

Bu ixracatçıların reytinqi ilə bağlı məlumatla təqdim olunan infoqrafikalardan tanış ola bilərsiniz.

2023-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ QEYRİ-DÖVLƏT İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI avqust

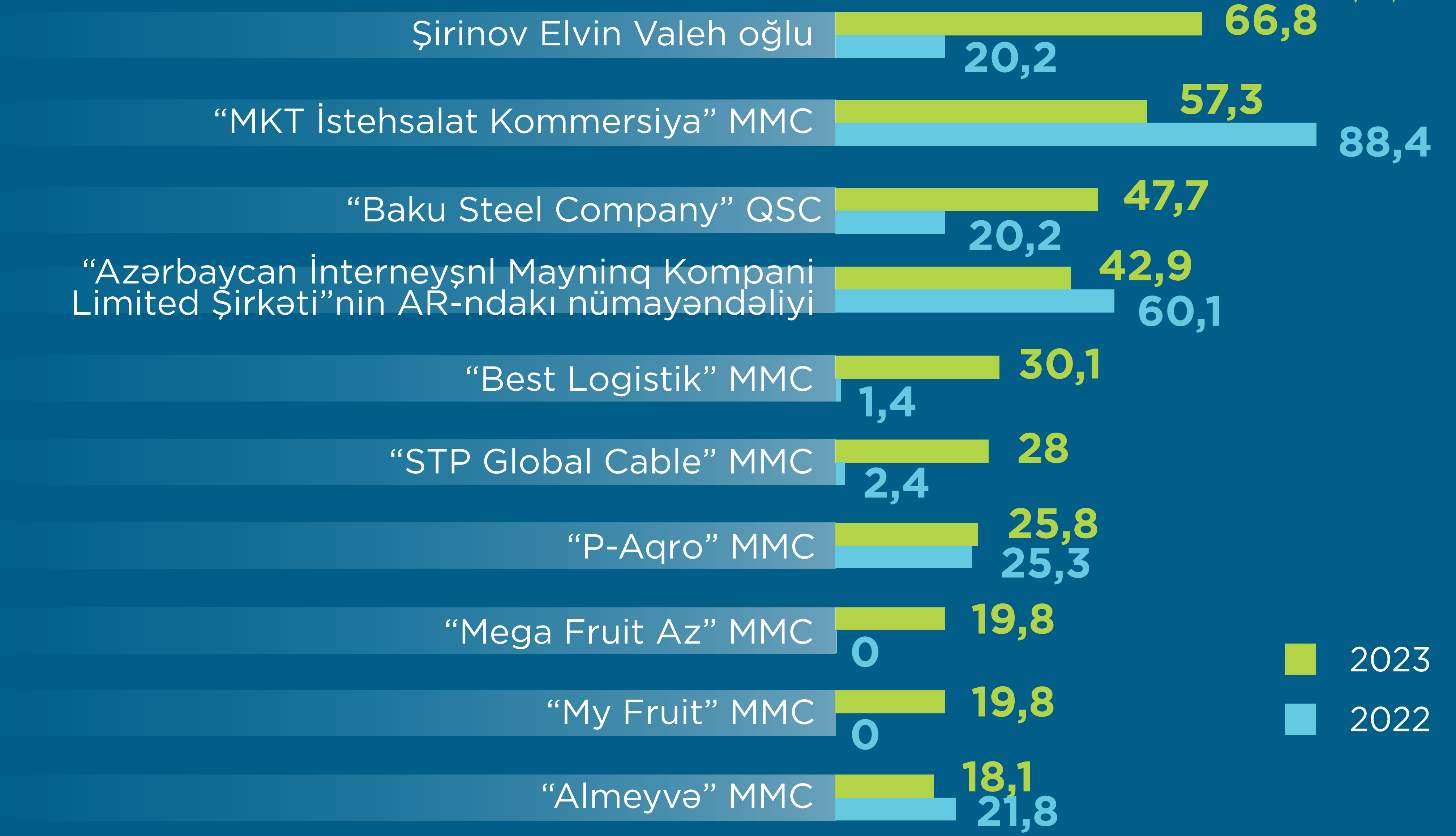

2023-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ DÖVLƏTƏ MƏXSUS ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

3

"AZƏRKOSMOS"A AİD XİDMƏT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi ("Azərkosmos") **11,1 milyon ABŞ dolları** dəyərində telekommunikasiya xidməti ixrac etmişdir

Yeni nəsil xidmət ixracı hesab edilən peyk telekommunikasiya xidmətləri xidmət ixracının şaxələnməsi istiqamətində mühüm rola malikdir.

2023-cü ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos) tərəfindən dünyanın **45 ölkəsinə 11,1 milyon ABŞ dolları** dəyərində peyk telekommunikasiya xidmətləri ixrac edilib. "Azərkosmos" xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 78 faizini təşkil edib. 2023-cü ilin iyul ayında isə "Azərkosmos" dünyanın **40 ölkəsinə 1,6 milyon ABŞ dolları** dəyərində xidmət ixrac edib.

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində peyk telekommunikasiya xidmətlərinin ixracının ilk beşliyində isə 3,2 milyon ABŞ dolları ilə Birləşmiş Krallıq, 2,4 milyon ABŞ dolları ilə Lüksemburq, 983,6 min ABŞ dolları ilə BƏƏ, 613,8 min ABŞ dolları ilə Almaniya və 472,9 min ABŞ dolları ilə Nigeriya qərarlaşıb.

2023-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ KOSMİK AGENTLİYİ (AZƏRKOSMOS) 11,1 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ TELEKOMMUNİKASİYA XİDMƏTLƏRİ İXRAC ETMİŞDİR

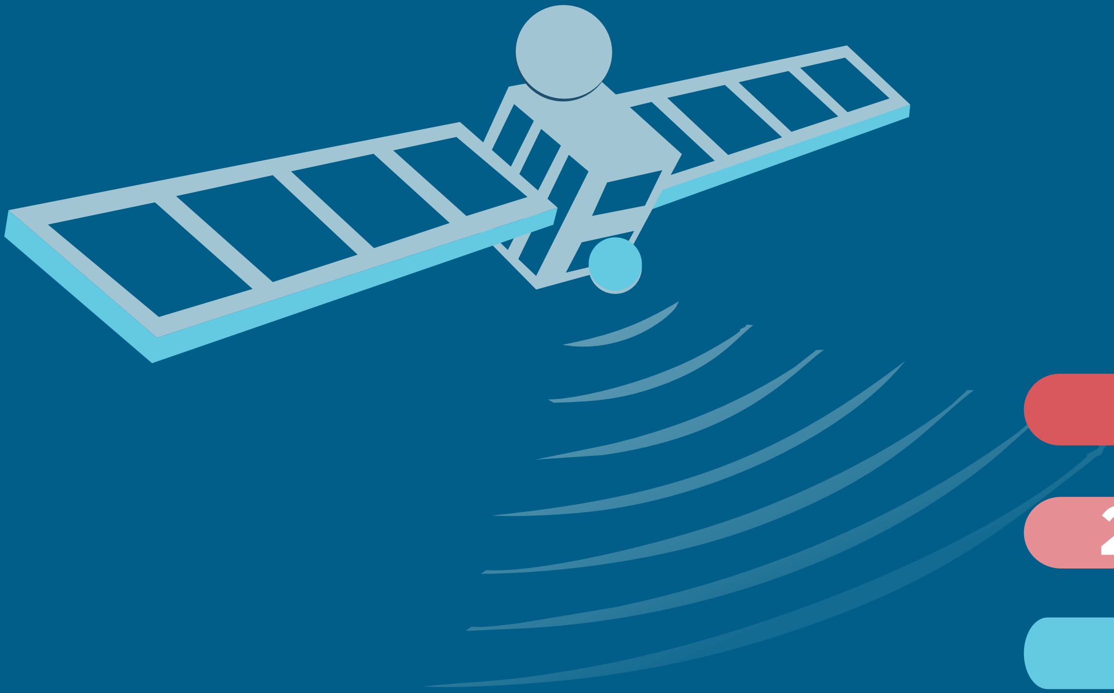

Xidmət ixrac etdiyi 5 əsas ölkə

Dəyər	Ölkə
3,2 mln $	Birləşmiş Krallıq
2,4 mln $	Lüksemburq
983,6 min $	BƏƏ
613,8 min $	Almaniya
472,9 min $	Nigeriya

AZERSKY

Yerin məsafədən müşahidə peyki missiyasını 1 il daha tez, yəni fəaliyyətinin 9-cu ilində başa çatdırdığından optik peyk xidmətləri üzrə məlumatlar cədvəldən çıxarılıb.

4

QEYRİ-REZİDENTLƏR TƏRƏFİNDƏN APARILAN BANK ƏMƏLİYYATLARI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində banklara məxsus ödəniş xidməti şəbəkəsində digər qeyri-rezident maliyyə institutlarının emissiya etdiyi ödəniş kartları ilə 1,2 milyard manatlıq əməliyyat aparılıb.

Koronovirus (COVID-19) pandemiyası ilə bağlı yaranmış vəziyyət digər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanın da turizm sektoruna təsirsiz ötüşməyib.

2023-cü ilin yanvar-iyul aylarında banklara məxsus ödəniş xidməti şəbəkəsində digər qeyri-rezident maliyyə institutlarının emissiya etdiyi ödəniş kartları ilə **1,2 milyard manat**, yalnız iyul ayında isə **218,8 milyon manat** dəyərində əməliyyat aparılıb.

Bu barədə daha ətraflı məlumat təqdim olunan infoqrafikada verilmişdir.

BANKLARA MƏXSUS ÖDƏNİŞ XİDMƏTİ ŞƏBƏKƏSİNDƏ DİGƏR QEYRİ-REZİDENT MALİYYƏ İNSTİTUTLARININ EMİSSİYA ETDİYİ ÖDƏNİŞ KARTLARI İLƏ APARILAN ƏMƏLİYYATLAR (milyon manatla)

	2021*	2022	2023
Yanvar	72,2	204,7	171,5
Fevral	112,2	186,5	162,3
Mart	93,2	158,6	218,1
Aprel	64,1	136,6	126
May	81,3	184,1	173,4
İyun	89,7	203,6	148,6
İyul	96	214	218,8
Avqust			
Sentyabr			
Oktyabr			
Noyabr			
Dekabr			
	608,7 mln	**1,3 mlrd**	**1,2 mlrd**

* Mərkəzi Bankın 2021-ci il üçün yenilənmiş statistikası əsasında

6

“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNDƏN QEYRİ-NEFT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin avqust ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzindən 14,7 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir

“Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzinə 2023-cü ilin avqust ayı ərzində **100 müraciət** daxil olub. Müvafiq dövr ərzində **238 ədəd sertifikat** (58 ədəd mənşə, 175 ədəd fitosanitar, 2 ədəd baytarlıq, 3 ədəd CİTES) təqdim edilib.

2023-cü ilin avqust ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzi vasitəsilə **14,7 milyon ABŞ dolları** dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir. Qeyd edilən dövr ərzində fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən qiymətli metallar, pambıq mahlıcı, pambıq ulyuku, pambıq çiyidi cecəsi, kərə yağı, qənnadı məmulatları, narşərab, çaxır, nar, albalı, qarışıq şirələr, narşərab, limonad, dondurma, dondurma vaflisi, at, əridilmiş heyvan piyi, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş nərəcinsli balıqların kürüsü, tibbi zəli, izolyasiya məhsulları, polad boru, polad armatur yaymasının ixracı həyata keçirilib.

Yuxarıda adı çəkilən məhsullar arasında qiymətli metallar, polad boru, pambıq mahlıcı, süd məhsulları, meyvə şirələrinin ixracı üstünlük təşkil etmişdir. İxrac edilən ölkələr arasında İsveçrə, Seneqal, Gürcüstan, Türkiyə, Rusiya, ABŞ, Belarus, İsrail, Türkmənistan, İraq, Əfqanıstan, Livan, Qazaxıstan, Özbəkistan üstünlük təşkil etmişdir.

2023-CÜ İLİN AVQUST AYINDA "BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN İXRACIN STATİSTİKASI

(milyon ABŞ dolları ilə)

"BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ VERİLƏN SERTİFİKATLAR
(faizlə)

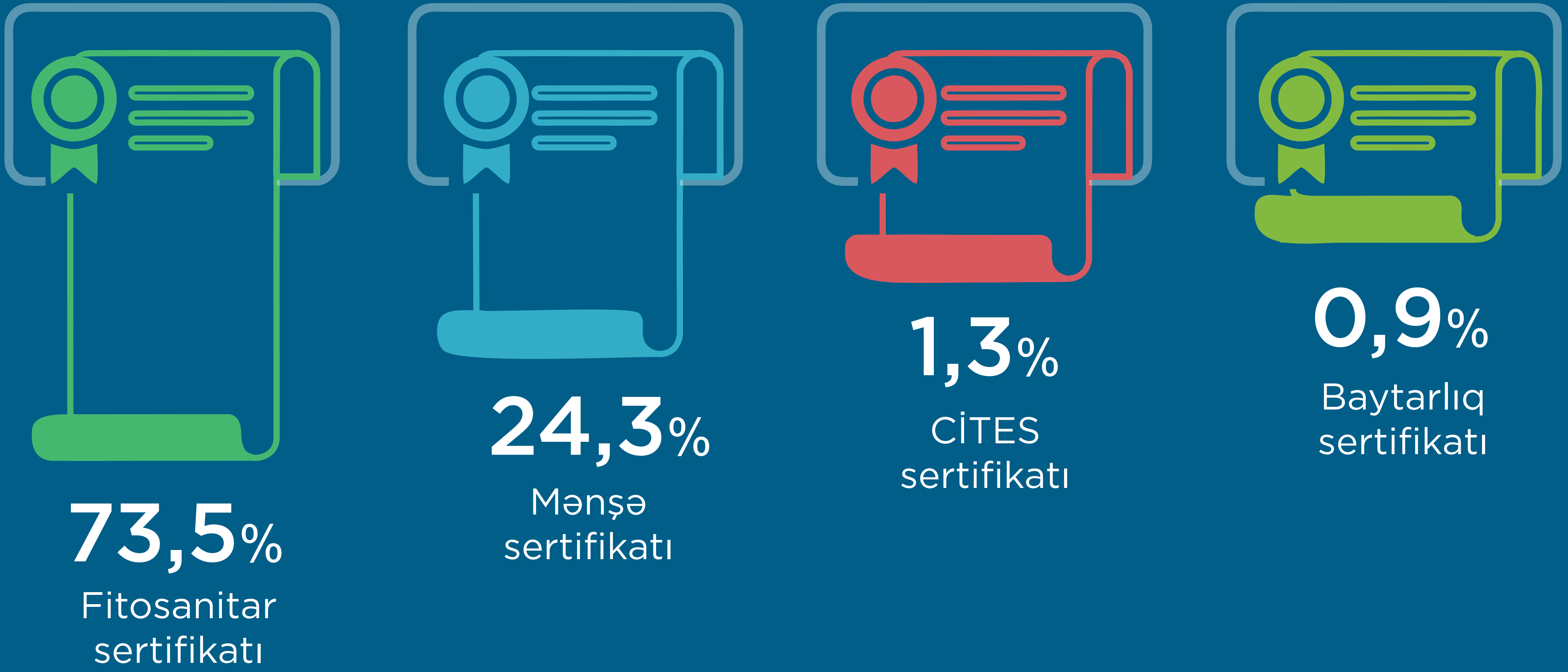

İQTİSADİ İSLAHATLARIN TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASİYA MƏRKƏZİNİN "BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ

AZ 1073, Bakı ş., Yasamal r., Q. Xəlilov küç., 47
47, Khalilov str., Yasamal district, Baku
Баку, Ясамальский район, ул. Г. Халилова, 47

/BİR PƏNCƏRƏ İxraca Dəstək Mərkəzi

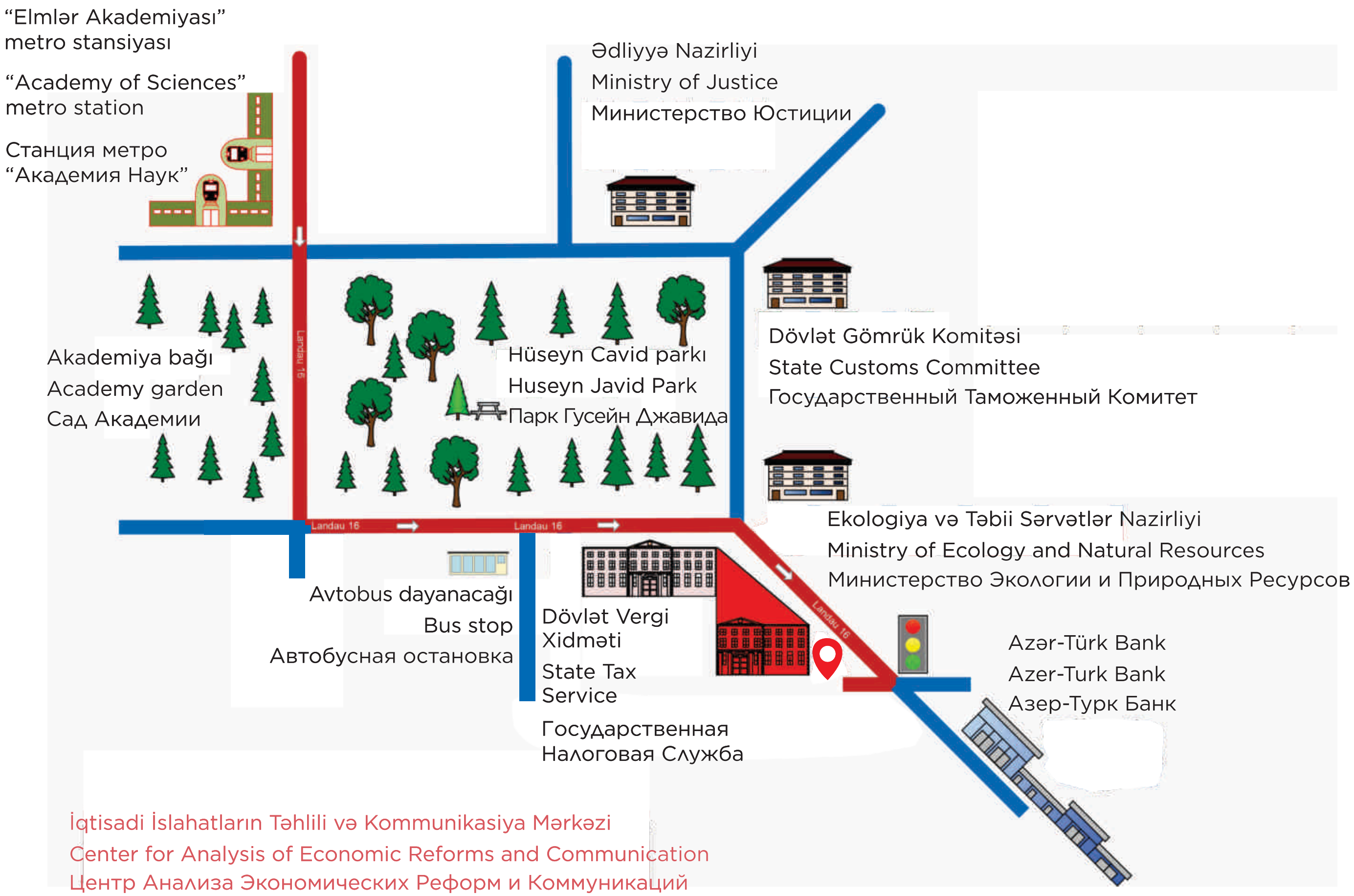

Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən
"İxrac İcmalı" jurnalı
11 yanvar 2018-ci il tarixində
N4160 nömrəsi ilə mətbu nəşrlərin
reyestrinə daxil edilmişdir.

Bakı, Yasamal rayonu,
Q. Xəlilov küçəsi 47, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.gov.az

www.ereforms.gov.az

/iqtisadiislahat